

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

Кафедра економіки підприємства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана

з навчально-методичної роботи

«____» _____ 2022 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА**

для студентів

галузь знань
спеціальність
освітній рівень
освітня програма
вид дисципліни

**10 «Природничі науки»
105 «Прикладна фізика та наноматеріали»
бакалавр
Еконофізика
обов'язкова**

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2022/2023
Семестр	3
Кількість кредитів ECTS	5
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладач: ТАРАСЕНКО Лілія Олександрівна, асистент кафедри економіки підприємства

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Розробник: ТАРАСЕНКО Лілія Олександрівна, асистент кафедри економіки підприємства

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри економіки підприємства

_____ (Галина ФИЛЮК)

(підпис)

Протокол №9 від «29» червня 2022 р.

Схвалено науково - методичною комісією економічного факультету

Протокол від «31» серпня 2022 року №1

Голова науково-методичної комісії _____ (Аліна МАГОМЕДОВА)

(підпис)

Схвалено науково - методичною комісією факультету радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем

Протокол від «30» серпня 2022 року №5

Голова науково-методичної комісії _____ (Сергій РАДЧЕНКО)

(підпис)

1. Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні у студентів знань у питаннях, пов'язаних із організацією підприємницької діяльності, розумінні процесів, які відбуваються на підприємстві, формуванні навичок здійснення розрахунків задля

формування бази прийняття рішень, що сприятимуть забезпеченню ефективності діяльності підприємства.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. *Знати*: основи економічної теорії, мікроекономіки.
2. *Володіти* навичками збору та обробки статистичних даних, їх аналізу; навичками візуалізації даних шляхом їх узагальнення та презентації у формі таблиць, графіків, діаграм; базовими навичками роботи в Excel.

3. Анотація навчальної дисципліни:

В рамках курсу розкриваються питання щодо сутності підприємства та підприємницької діяльності. Вивчаються форми, види, моделі підприємницької діяльності, надається їх характеристика. Презентуються питання структури підприємства, управління підприємством.

Курсом передбачається розгляд системи ресурсного забезпечення провадження підприємницької діяльності, елементами якої є персонал, оборотні засоби, основні засоби, нематеріальні активи. Надається характеристика елементів ресурсного забезпечення, методика аналізу ефективності використання ресурсів підприємства.

Розкриваються питання, пов'язані із інвестиціями та інвестиційною діяльністю підприємства, оцінкою доцільності здійснення інвестицій. Вивчаються питання витрат та калькулювання собівартості, визначення фінансових результатів та оцінки ефективності функціонування підприємства.

4. Завдання (навчальні цілі): сформувати компетентності:

загальні: ЗКЗ – здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; ЗК 8 – здатність проведення досліджень на відповідному рівні; ЗК 9 – здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; ЗК 12 – навички міжособистої взаємодії; ЗК 13 – здатність працювати автономно;

фахові: ФК 2 – Здатність брати участь у плануванні і виконанні експериментів та лабораторних досліджень властивостей фізичних систем, фізичних явищ і процесів, обробленні й презентації їхніх результатів; ФК 4 – Здатність брати участь у виготовленні експериментальних зразків, інших об'єктів дослідження, підготовці даних з різних форм економічної діяльності; ФК 5 – здатність брати участь у розробці засобів фінансового моніторингу; ФК 6 – Здатність брати участь у обробленні та оформленні результатів експерименту.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни*
Код	Результат навчання			
1.1	знати зміст нормативно-правових актів, що регулюють питання провадження підприємницької діяльності	Лекції, практичні, самостійна робота	Опитування, дискусійне обговорення, модульна контрольна робота, індивідуальне завдання, завдання іспиту	15
1.2	знати методiku здійснення аналізу ефективності використання ресурсів підприємства			
1.3	знати ключові категорії, принципи здійснення підприємницької діяльності,			

	форми та моделі підприємницької діяльності			
2.1	вміти збирати, обробляти, аналізувати статистичні дані, показники діяльності підприємств	Практичні, самостійна робота	Практичні задачі, Індивідуальне завдання, модульні контрольні роботи, завдання іспиту	15
2.2	вміти здійснювати розрахунки показників ефективності використання ресурсів та діяльності підприємства в цілому, інтерпретувати результати; здійснювати розрахунки, пов'язані із обґрунтуванням доцільності інвестування			20
2.3	вміти обґрунтовувати логіку прийняття рішень щодо вибору форми здійснення підприємницької діяльності, методів амортизації, форм оплати праці, реалізації інвестиційного проєкту			15
3.1	здатність вести дискусію, надавати обґрунтовані відповіді щодо різних аспектів провадження підприємницької діяльності, зокрема результатів розрахунків показників ефективності використання ресурсів	Лекції, практичні	Дискусійні обговорення в рамках лекційних та практичних занять, презентація індивідуального завдання	10
3.2	здатність презентувати результати власного дослідження щодо діяльності суб'єкта господарювання: переваг, недоліків організаційно-правової форми, організаційної структури, показників ефективності використання ресурсів	Практичні, самостійна робота	Дискусійні обговорення в рамках лекційних та практичних занять, презентація індивідуального завдання	15
4	здатність працювати самостійно та дотримуватися встановлених строків виконання завдань, нести відповідальність за виконані завдання, інтерпретувати результати здійснених розрахунків та приймати рішення на їх основі	Практичні заняття, самостійна робота	Практичні заняття, виконання індивідуального завдання	10

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання (необов'язково для вибіркових дисциплін які не входять до блоків спеціалізації)

Програмні результати навчання	Результати навчання дисципліни (код)								
	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	4
Застосовувати ефективні технології, інструменти та методи експериментального дослідження властивостей речовин і матеріалів, включаючи наноматеріали, при розв'язанні практичних проблем прикладної фізики, методи розрахунків при розв'язанні економічних задач (ПРН 2)	+	+	+						
Застосовувати фізичні, математичні та комп'ютерні моделі для дослідження фізичних				+	+	+	+	+	+

явищ, економічних процесів, розробки приладів і наукоємних технологій (ПРН 7)									
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

7. Схема формування оцінок

7.1. Форми оцінювання студентів: (макс. 60 балів / мінім. 36 балів)

1. Усне опитування, дискусія, розв'язування завдань (РН 1.1 – 1.3; 2.1 – 2.3; 3.1) – 30 балів / 18 балів;
2. Модульна контрольна робота (2 МКР, по 10 балів макс. кожна) (РН 1.1 – 1.3; 2.1 – 2.3; 4) – 20 балів / 12 балів;
3. Виконання індивідуального завдання (РН 1.1 – 1.3; 2.1 – 2.3; 3.1; 3.2; 4) – 10 балів / 6 балів

- підсумкове оцінювання

Студент не допускається до складання іспиту, якщо протягом семестру отримав менше, ніж 36 балів.

Якщо оцінка студента на іспиті є нижчою від мінімального порогового рівня (24 бала), то бали за іспит не додаються до семестрової оцінки (вважаються рівними нулю), а підсумкова оцінка із дисципліни є незадовільною.

На іспит виноситься 4 блока завдань:

- 1 блок – категорії;
- 2 блок – теоретичні питання;
- 3 блок – тестові завдання;
- 4 блок – розрахункові задачі.

	Семестрова кількість балів	Іспит	Підсумкова оцінка
Мінімум	36	24	60
Максимум	60	40	100

7.2 Організація оцінювання:

Семестрове оцінювання таких видів робіт, як: дискусії, опитування, розв'язування задач, тестування, контрольні роботи здійснюються під час занять, які відбуваються за розкладом.

Самостійна робота студента полягає в систематичному опрацюванні нормативно – законодавчих актів, наукових статей, фінансової звітності суб'єктів господарювання, вивчення тенденцій у сфері інтелектуальної власності, опрацювання статистичних даних щодо показників діяльності суб'єктів господарювання. Засвоєний матеріал підлягає перевірці на кожному семінарському занятті у формі усного опитування. Крім того, результати самостійного опрацювання матеріалу перевіряються у вигляді письмових робіт двічі (протягом модульних тижнів), кожна з яких оцінюється максимум у 10 балів.

Відпрацювання пропущених занять здійснюється шляхом виконання студентом завдань, передбачених курсом та їх усний захист.

* У випадку виникнення додаткових питань та складних ситуацій під час навчального процесу, їх вирішення здійснюється з посиланням на засади Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74

Незадовільно / Fail	0-59
---------------------	------

8. Тематичний план занять

№ з/п	Назва лекції	Кількість годин		
		лекції	семінари	С/Р
Змістовий модуль 1. «Підприємство та його ресурсний потенціал»				
1	Тема 1. Підприємство як суб'єкт господарювання	2	2	5
2	Тема 2. Підприємницька діяльність суб'єкта господарювання	2	2	5
3	Тема 3. Структура підприємства. Управління підприємством	2	2	8
4	Тема 4. Персонал підприємства	2	2	9
5	Тема 5. Основні засоби	4	3	10
6	Тема 6. Оборотні засоби	2	2	8
<i>Модульна контрольна робота 1</i>			1	
Змістовий модуль 2. «Організація діяльності підприємства та оцінка її результатів»				
7	Тема 7. Нематеріальні активи	2	2	7
8	Тема 8. Інвестиційна діяльність підприємства	4	3	10
9	Тема 9. Техніко-технологічна база та виробнича потужність підприємства	2	2	7
10	Тема 10. Оплата праці на підприємстві	2	2	7
11	Тема 11. Витрати, кошторис виробництва, собівартість продукції	2	2	7
12	Тема 12. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства	2	2	7
<i>Модульна контрольна робота 2</i>			1	
ВСЬОГО		28	28	90

Загальний обсяг 150 год. в тому числі:

Лекцій – 28 год.

Семінари – 28 год.

Самостійна робота – 90 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основна:

1. Бойчик І.М. (2020). Економіка підприємства: підручник. К.: Кондор-Видавництво, 378 с.
2. Бондарук Х.В, Вахович І.М., Волинчук, Ю.В. (2020). Економіка підприємства: підручник. Київ: Кондор, 700 с.
3. Господарський кодекс України 2003 (Верховна Рада України). *Офіційний вісник України, №11, стор. 303, ст. 303.*
4. Гринчуцький В.І., Карапетян Е.Т., Погріщук Б.В. (2021) Економіка підприємства. Навч. посіб. 2-вид. перероб. та доп. К.: Центр учбової літератури, 304 с.
5. Грішнова О.А. (2011). Економіка праці та соціально-трудова відносини: підручник. К.: Знання, 304.с.
6. *Закон України про інвестиційну діяльність 1991* (Верховна Рада України). Відомості Верховної Ради України офіційне видання № 47, ст. 646
7. Мірошніченко О.Ю., Ревуцька Н.В., Гончарова О.М. (2014). Управління ресурсами підприємства: навчальний посібник. К.: ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 217 с.
8. *Податковий кодекс України 2010* (Верховна Рада України). *Офіційний вісник України, № 92, том 1, стор. 9.*
9. Цивільний кодекс України 2003 (Верховна Рада України). *Офіційний вісник України, №11, стор. 7, ст. 461.*
10. Яркіна Н.М. (2017). Економіка підприємства: навч. посіб. вид. 2-ге перероб. і доп. К.: Видавництво Ліра-К, 600 с.
11. Atrill P., McLaney E. (2017). Accounting and Finance for Non-Specialists. Trans-Atlantic Publications, 10, 616 p.

Додаткова:

12. Пилипенко, С.М. (2016). Теоретичні засади оцінки ефективності діяльності підприємства. Глобальні та національні проблеми економіки. 10, 452 – 456.
13. Лизунова О.М., Пуханов О.О. (2017). Забезпечення ефективності діяльності підприємства. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 12(1), 187-190.
14. Селівестрова Л.С., Скрипник О.В. (2012). Фінансовий аналіз: навч. метод. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 274 с.
15. Скібіцька Л.І., Скібіцький, О.М. (2007). Менеджмент. Навчальний посібник. К: Центр учбової літератури, 416 с.
16. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» (2000). (Міністерство фінансів України). Офіційний вісник України, №21, стор. 99, ст. 871.
17. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 14 «Оренда» (2000). (Міністерство фінансів України). Офіційний вісник України, № 33, стор. 114, ст. 1416
18. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати». (1999). (Міністерство фінансів України). Офіційний вісник України, №3, стор. 181, ст. 102.

19. Нісфоян С.С. (2020) Управління витратами на утримання і розвиток персоналу підприємств: монографія. Кропивницький: Видавець Лисенко В.Ф., 268 с.
20. Tarasenko, L. (2019). Efficiency of enterprise's activity: essence, genesis, content of approaches. *Finance, accounting, banks. №1(24)*, 148 – 157.

Електронні ресурси:

21. <https://www.management.com.ua/tend/?page=2> – Інтернет-портал для управлінців Management.com.ua
22. <https://kfund-media.com/> – K.Fund Media – інформаційний ресурс про нові можливості
23. <https://minjust.gov.ua/> – міністерство юстиції України
24. <https://ukrpatent.org/uk> – Державне підприємство «Український інститут інтелектуальної власності»